

KRITERIJI OCJENJVANJA ZA NASTAVNI PREDMET KATOLIČKI VJERONAUK

II. OŠ Bjelovar

1. Kriteriji ocjenjivanja i vrednovanja Školskog stručnog vijeća učiteljica Katoličkog vjeronauka II. OŠ Bjelovar temelje se na Nacionalnom kurikulumu, Kurikulumu nastavnog predmeta Katolički vjeronauk, međupredmetnim kurikulumima, Školskom kurikulumu, Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama, Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi, materijalima sa školskih, županijskih i međuzupanijskih stručnih skupova učitelja Katoličkog vjeronauka, suvremenim pedagoškim i dokimološkim spoznajama te odredbama Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.
2. Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja u osnovnoj i srednjoj školi u svom 3. članku navodi sljedeće:
 - (1) Vrednovanje je sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, kompetencijama, znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu, u skladu s unaprijed definiranim i prihvaćenim metodama i elementima. Vrednovanje obuhvaća tri pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje, vrednovanje naučenog. Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja te razvoj učeničkoga autonomnog i samoreguliranog pristupa učenju. Vrednovanje naučenog je ocjenjivanje razine postignuća učenika. Vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje ne rezultiraju ocjenom, nego kvalitativnom povratnom informacijom.
 - (2) Praćenje je sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda u svrhu poticanja učenja i provjere postignute razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda i očekivanja definiranih nacionalnim, predmetnim i međupredmetnim kurikulumima, nastavnim programima te strukovnim i školskim kurikulumima. Uključuje sva tri pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenog.
 - (3) Provjeravanje je procjena postignute razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, kompetencija i očekivanja u nastavnom predmetu ili području i drugim oblicima rada u školi tijekom školske godine.
 - (4) Ocjenjivanje je pridavanje brojčane ili opisne vrijednosti rezultatima praćenja i provjeravanja učenikovog rada.
3. Praćenje i vrednovanje u nastavi Katoličkoga vjeronauka uključuje sve tri vrste vrednovanja: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenog.

4. Kod učenika se vrednuju postignuća na svim razinama: **kognitivnoj** (znanje, razumijevanje, primjena, analiza, sinteza, evaluacija), **afektivnoj** (prihvaćanje, reagiranje, usvajanje vrijednosti, organiziranje vrijednosti, usvajanje sustava vrijednosti) i **psihomotoričkoj** razini (percepcija, spremnost na rad, automatizacija, prilagodba, organizacija i stvaranje itd.).
- 5. Praćenje i vrednovanje učenika s teškoćama.** Prema čl. 72 Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ocjene učenika s teškoćama iskazuju se opisno i brojčano ovisno o programu u koji je učenik uključen, a prema Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi kod učenika s teškoćama vrednuje se odnos prema radu, postavljenim zadacima te odgojnim vrijednostima te je vrednovanje primjereno osobnostima i teškoći učenika. Kod učenika s teškoćama vrednuje se i odgovornost, samostalnost u radu, interes, aktivnost i komunikacija, odnos prema radu i radnoj sredini i osobama iz okoline te prema postavljenim zadacima.
- 6. Ocjenjivanje** se može ostvariti na različite načine: općom ocjenom (sintetički), po pojedinim vidovima složenoga procesa učenja (analitički), opisnom i brojčanom ocjenom u različitim aspektima praćenja i ocjenjivanja.

 - a. **Brojčane ocjene** su: 5 (odličan), 4 (vrlo dobar), 3 (dobar), 2 (dovoljan) i 1 (nedovoljan). Znanje se može provjeravati usmeno ili pisano.
 - b. **Usmeno provjeravanje** provodi se u skladu sa 7. člankom Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.
 - c. **Pisano provjeravanje** provodi se u skladu s 8. člankom Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.
 - d. Pisano provjeravanje unaprijed se najavljuje u **okvirnom vremeniku pisanih provjera** u skladu s 10. člankom Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.
 - e. **Zaključna ocjena** reflektira cjelogodišnji učenikov rad, njegov trud, zaloganje, sposobnosti i ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine ocjena cijele nastavne godine, kao što propisuje i Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi u 11. članku.
- 7. Elementi praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi Katoličkog vjeroučenja su:**

 - a) **znanje**, tj. poznavanje činjenica i programske sadržaje na spoznajno-informacijskoj, doživljajno-iskustvenoj i djelatno-iskustvenoj razini;

- b) **stvaralačko izražavanje**, usmeno, pismeno, likovno, scensko, glazbeno, audiovizualno i dr., u kojem posebnu pozornost treba posvetiti vrednovanju individualnih posebnosti pojedinih učenika;
- c) **kultura međusobnoga komuniciranja**, imajući na umu da je riječ o odnosu kako prema učitelju, tako i prema ostalim učenicima i djelatnicima škole, tj. o kulturi koja istodobno uključuje finoću, pažnju i poštovanje u međusobnim odnosima te autentičnost, slobodu i kreativnost s obzirom na iskazivanje vlastite osobnosti.

8. Slijede kriteriji vrednovanja po elementima vrednovanja u nastavnom predmetu Katolički vjerouauk ažurirani **31.8.2023. godine**

OCJENA	ZNANJE (USVOJENOST SADRŽAJA)	STVARALAČKO IZRAŽAVANJE	KULTURA MEĐUSOBNE KOMUNIKACIJE
5 ODLIČAN	Učenik je u potpunosti ostvario predviđene ishode i usvojio nastavne sadržaje, međusobno povezuje nastavne sadržaje i primjenjuje ih. Sposobnosti opisivanja, povezivanja, objašnjavanja, kritičkog mišljenja, dokazivanja, zaključivanja na najvišoj su razini. Osobito se ističe u primjeni usvojenih nastavnih sadržaja. Ishodi su ostvareni na razini 90-100%.	Učenik se vješto koristi različitim oblicima stvaralačkog izražavanja (pisanog, govorenog, likovnog, glazbenog, scenskog i dr.). Izražava osobne ideje, asocijacije i skladno ih iznosi te u njima primjenjuje usvojene nastavne sadržaje. Samoinicijativan je i pokazuje izuzetan trud.	Učenik je uzoran u svim komunikacijskim situacijama. Usvojene nastavne sadržaje integrirao je u svoj sustav vrijednosti i primjenjuje ih u svakodnevnoj komunikaciji s drugima. Prema učiteljima, ostalim učenicima u razredu te djelatnicima škole odnosi se s poštovanjem i pristojno. Tolerantan je, empatičan i uvijek spremam pomoći.

4 VRLO DOBAR	<p>Učenik je gotovo u potpunosti ostvario predviđene ishode i usvojio nastavne sadržaje (75-89%), ili pri iznošenju treba malu pomoć. Usvojeno oprimjerava, nastavne sadržaje međusobno povezuje, logički zaključuje i ispravno primjenjuje na konkretnim primjerima.</p>	<p>Učenik se vješto koristi različitim oblicima stvaralačkog izražavanja (pisanog, govorenog, likovnog, glazbenog, scenskog i dr.), ali mu je povremeno potrebna pomoć ili dodatno usmjeravanje učiteljice. U radu primjenjuje usvojene nastavne sadržaje.</p>	<p>Učenik je uzoran u većini komunikacijskih situacija. Usvojene nastavne sadržaje uglavnom je integrirao u svoj sustav vrijednosti i primjenjuje ih u svakodnevnoj komunikaciji s drugima. Prema učiteljima, ostalim učenicima u razredu te djelatnicima škole uglavnom se odnosi s poštovanjem i pristojno. Uglavnom je tolerantan, empatičan i spremjan pomoći.</p>
3 DOBAR	<p>Učenik je većim dijelom ostvario planirane ishode i usvojio predviđene nastavne sadržaje (61-74%), ali uglavnom na nižim razinama usvojenosti (prepoznavanje, reprodukcija...). Djelomično ih međusobno povezuje i primjenjuje, a pri tome mu je potrebna znatna pomoć učitelja, bilo putem potpitana, usmjeravanja ili drugih metoda pomoći.</p>	<p>Učenik se osrednje koristi različitim oblicima stvaralačkog izražavanja (pisanog, govorenog, likovnog, glazbenog, scenskog i dr.) i često mu je potrebna dodatna motivacija. Tijekom rada potrebni su mu kontrola i usmjeravanje. Usvojene sadržaje samo dijelom primjenjuje, uglavnom na osnovnoj razini.</p>	<p>Učenik povremeno pokazuje elemente međuosobne komunikacije koji nisu prihvatljivi u svakodnevnoj komunikaciji i nisu u skladu s predviđenim nastavnim sadržajima. Povremeno ga je potrebno korigirati, usmjeravati i poticati na suradnju s drugima. Na poticaj i korekciju uglavnom pozitivno odgovara i mijenja svoje ponašanje.</p>

2 DOVOLJAN	Predviđeni ishodi i nastavni sadržaji djelomično su usvojeni (50-60%), i to uglavnom na nižim razinama (prepoznavanje i reprodukcija). Nastavne sadržaje uspijeva povezati ili primijeniti samo uz pomoć učiteljice (navođenje i usmjeravanje).	Učenik se slabo koristi različitim oblicima stvaralačkog izražavanja (pisanog, govorenog, likovnog, glazbenog, scenskog i dr.). Uglavnom nije zainteresiran i teško ga je motivirati za bilo kakav oblik kreativnog rada. Tijekom rada kontinuirano ga je potrebno pratiti usmjeravati.	Učenik često pokazuje elemente međuosobne komunikacije koji nisu prihvatljivi u svakodnevnoj komunikaciji i nisu u skladu s predviđenim nastavnim sadržajima. Često ga je potrebno korigirati, usmjeravati i poticati na suradnju s drugima. Na poticaj i korekciju često ne odgovara promjenom svoga ponašanja.
1 NEDOVOLJAN	Učenik nije ostvario predviđene ishode ni usvojio u dovoljnoj mjeri predviđene nastavne sadržaje (usvojenost je manja od 50%). Ne uspijeva prepoznati ni razlikovati ni osnovne informacije i ključne pojmove. Nastavne sadržaje ne uspijeva povezati, objasniti, primijeniti ni uz pomoć učiteljice.	Učenik je izrazito slabih sposobnosti ili se ne želi uključiti u bilo kakav oblik kreativnog stvaralačkog rada (pisanog, govorenog, likovnog, glazbenog, scenskog i dr.), čak ni uz dodatnu motivaciju i poticaj.	Učenik vrlo često pokazuje elemente međuosobne komunikacije koji su neprihvatljivi u svakodnevnoj komunikaciji i nisu u skladu s predviđenim nastavnim sadržajima. Vrlo često ga je potrebno korigirati, usmjeravati i poticati na suradnju s drugima. Na poticaj i korekciju ne odgovara promjenom svoga ponašanja.

9. U nastavku donosimo neke od rubrika za vrednovanje različitih tipova složenijih zadataka koji se koriste u nastavi Katoličkog vjeroučenja

RUBRIKE ZA VREDNOVANJE RAZLIČITIH TIPOVA SLOŽENIJIH ZADATAKA

Analitička rubrika za vrednovanje istraživačkog rada

	IZVRSNO (3 boda)	DJELOMIČNO (2 boda)	U RAZVOJU (1 bod)
OPAŽANJE I PRIKUPLJANJE PODATAKA	U zadanom vremenskom razdoblju prikuplja potrebne podatke. Služi se različitim i pouzdanim izvorima. Koristi dva ili više izvora.	U zadanom vremenskom razdoblju djelomično prikuplja podatke. Služi se različitim izvorima. Koristi jedan izvor ili koristi nepouzdane izvore.	U zadanom vremenu prikuplja pre malo podataka. Ne služi se različitim izvorima. Koristi nepouzdane izvore ili ih uopće ne koristi.
PRIKAZIVANJE DOBIVENIH REZULTATA	Prikupljeni podatci su prikazani jasno i pregledno pomoću teksta, tablice, grafikona i/ili crteža.	Prikupljeni podatci su prikazani pomoću teksta, tablice, grafikona i/ili crteža, ali nisu u potpunosti pregledni, ili je prikazan samo dio podataka.	Prikupljeni podatci su prikazani na nejasan i nepregledan način pomoću teksta, tablice, grafikona i/ili crteža ili veći dio sadržaja nije prikazan.
DONOŠENJE ZAKLJUČAKA	Zaključak je jasno izrečen i temelji se na prikupljenim i prikazanim rezultatima. Iz prikaza je vidljivo razumijevanje sadržaja.	Zaključak nije izrečen potpuno jasno, ali se naslućuje.	Dolazi do zaključka uz pomoć.
BODOVI I OCJENA: 9 i 8 bodova = 5 (odličan) 7 i 6 bodova = 4 (vrlo dobar) 5 i 4 boda = 3 (dobar) 3 i 2 boda = 2 (dovoljan) 1 i 0 bodova = 1 (nedovoljan)			

Analitička rubrika za vrednovanje plakata

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA		
	U RAZVOJU (1 bod)	DJELOMIČNO (2 boda)	IZVRSNO (3 boda)
SADRŽAJ	Postoje značajnije pogreške u prikazanim sadržajima i/ili većina sadržaja nije odabrana u skladu sa zadanom temom što otežava donošenje zaključka o zadanoj temi.	Postoje manje pogreške u prikazanim sadržajima i/ili neki sadržaji nisu u potpunosti odabrani u skladu sa zadanim ciljem što može otežati donošenje zaključka o zadanoj temi.	Svi prikazani sadržaji su utemeljeni i odabrani u skladu sa zadanim ciljem te omogućuju donošenje zaključka o zadanoj temi.
SISTEMATIČNOST	Sistematicnost prikaza samo se minimalno nazire, a odabrani sadržaji su međusobno nepovezani. Plakat je gotovo nemoguće pratiti bez pomoći autora.	Sadržaji su uglavnom sistematicno prikazani, ali su djelomično nepotpuni ili preopširni i/ili nejasni. Plakat je donekle nepregledan te ga je teže pratiti bez pomoći autora.	Sadržaji su u potpunosti sistematicno prikazani logičkim slijedom što olakšava praćenje teme svim zainteresiranim osobama, a ne samo autorima plakata.
GRAFIČKO OBLIKOVANJE	Plakat je vizualno neutraktivan, slikovni prikazi nisu povezani sa sadržajem i nisu istaknuti važni sadržaji.	Plakat je stilski nedovoljno prepoznatljiv te samo djelomično privlači pažnju publike. Slikovni prikazi nisu u potpunosti u funkciji sadržaja. Korištene boje i slova nisu u potpunosti usklađeni, a važni sadržaji su samo djelomično istaknuti čime je smanjen vizualni dojam te je stilski prikaz samo djelomično u službi zadanog cilja.	Plakat je stilski prepoznatljiv, inovativan i privlači pozornost publike. Slikovni prikazi su pažljivo odabrani. Korištene su različite boje, kao i slova različitih veličina i fontova, s istaknutim bitnim sadržajima što daje izvrstan vizualni dojam, a ujedno je u službi zadanog cilja.
<p style="text-align: center;">BODOVI I OCJENA:</p> <p style="text-align: center;">9 i 8 bodova = 5 (odličan)</p> <p style="text-align: center;">7 i 6 bodova = 4 (vrlo dobar)</p> <p style="text-align: center;">5 i 4 boda = 3 (dobar)</p> <p style="text-align: center;">3 i 2 boda = 2 (dovoljan)</p> <p style="text-align: center;">1 i 0 bodova = 1 (nedovoljan)</p>			

Analitička rubrika za vrednovanje konceptualne mape

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA		
	IZVRSNO (3 boda)	DJELOMIČNO (2 boda)	U RAZVOJU (1 bod)
SADRŽAJ (POJMOVI)	Mapa sadrži ključne pojmove, gotovo sve pojmove povezane s njima i potrebne za prikaz usvojenosti određenog koncepta te vrlo mali broj pojmoveva koji nisu nužni za prikaz, ali ne umanjuju razumljivost mape.	Mapa sadrži ključne pojmove te većinu pojmoveva potrebnih za prikaz usvojenosti koncepta, ali i određeni broj pojmoveva koji nisu neophodni za prikaz.	Odabir pojmoveva minimalno omogućuje prikaz usvojenosti određenog koncepta (nedostaju neki od ključnih pojmoveva).
SISTEMATIČNOST (VEZE SISTEMATIZACIJE)	Veze među pojmovima odražavaju razumijevanje odnosa između navedenih pojmoveva.	Većina veza između pojmoveva je opravdana i točna, a samo neke manje doprinose prikazu razumijevanja odnosa između pojmoveva.	Veze između pojmoveva minimalno prikazuju razumijevanje koncepta ili nisu u potpunosti opravdane.
GRAFIČKO OBLIKOVANJE	Umna mapa je pregledna, jasna, inovativna i privlači pozornost. Korištene su različite boje, kao i slova različitih veličina i fontova, s istaknutim bitnim sadržajima što daje izvrstan vizualni dojam, a ujedno je u službi zadanih cilja. Ključni pojmovevi su jasno istaknuti, kao i veze s pojmovima koji se odnose na njih.	Umna mapa je djelomično pregledna i samo djelomično privlači pozornost. Korištene boje i slova nisu u potpunosti usklađeni. Ključni pojmovevi su samo djelomično istaknuti čime je smanjen vizualni dojam te je stilski prikaz samo djelomično u službi zadanih cilja.	Umna mapa je slabo pregledna i neatraktivna. Nisu korištene različite boje i fontovi i nisu istaknuti ključni pojmovevi, kao ni veze s njima pripadajućim pojmovima što mapu čini nejasnom.
<p style="text-align: center;">BODOVI I OCJENA:</p> <p style="text-align: center;">9 i 8 bodova = 5 (odličan) 7 i 6 bodova = 4 (vrlo dobar) 5 i 4 boda = 3 (dobar) 3 i 2 boda = 2 (dovoljan) 1 i 0 bodova = 1 (nedovoljan)</p>			

Rubrika za vrednovanje zadataka esejskog tipa

	IZVRSNO (3 boda)	DJELOMIČNO (2 boda)	U RAZVOJU (1 bod)
TEMA	Tekst je u potpunosti napisan u skladu sa zadanom temom. U tekstu je vidljivo razumijevanje usvojenih nastavnih sadržaja.	Tekst je djelomično napisan u skladu sa zadanom temom. Obuhvaćen je samo dio sadržaja koji su tema pisanog rada.	Tekst je samo djelomično, slabo ili uopće nije povezan sa zadanom temom. Učenik ne pokazuje razumijevanje sadržaja obuhvaćenih zadanom temom.
POVEZIVANJE TEME S OSOBNIM ISKUSTVOM	Učenik navodi primjere iz osobnog iskustva, analizira ih, izvodi zaključke iz njih i povezuje ih s nastavnim sadržajima.	Učenik djelomično navodi primjere iz osobnog iskustva, ili ih navodi, ali ih ne analizira i ne povezuje sa zadanom temom.	Učenik ne povezuje temu s osobnim iskustvom, ne navodi primjere iz osobnog iskustva.
USTROJ PISANOGA RADA I STIL PISANJA	Tekst ima jasnu trodijelnu strukturu i svaki je dio strukture koherantan. Učenik se koristi primjerenim rječnikom.	Tekst ima jasnu trodijelnu strukturu, no podaci u dijelovima teksta nisu sustavno raspoređeni. Tekst je djelomično pisan neprimjerenim rječnikom.	U tekstu je djelomično vidljiva trodijelna struktura, no tekst nije koherentan. Učenik se u tekstu često koristi neprimjerenim rječnikom.
BODOVI I OCJENA:			
9 i 8 bodova = 5 (odličan)			
7 i 6 bodova = 4 (vrlo dobar)			
5 i 4 boda = 3 (dobar)			
3 i 2 boda = 2 (dovoljan)			
1 i 0 bodova = 1 (nedovoljan)			

Analitička rubrika za vrednovanje prezentacije

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA		
	U RAZVOJU (1 bod)	DJELOMIČNO (2 boda)	IZVRSNO (3 boda)
SADRŽAJ	Postoje značajnije pogreške u prikazanim sadržajima i/ili većina sadržaja nije odabrana u skladu sa zadanim temom što otežava donošenje zaključka o zadanoj temi.	Postoje manje pogreške u prikazanim sadržajima i/ili neki sadržaji nisu u potpunosti odabrani u skladu sa zadanim ciljem što može otežati donošenje zaključka o zadanoj temi.	Svi prikazani sadržaji su utemeljeni i odabrani u skladu sa zadanim ciljem te omogućuju donošenje zaključka o zadanoj temi.
SISTEMATIČNOST I IZVORI	Sistematicnost prikaza samo se minimalno nazire, a odabrani sadržaji su međusobno nepovezani. Nisu, ili uglavnom nisu navedeni izvori korišteni u istraživanju. Korišten je samo jedan izvor.	Sadržaji su uglavnom sistematicno prikazani, ali su djelomično nepotpuni ili preopširni i/ili nejasni. Prezentacija je donekle nepregledna. Korišteno je malo izvora, ili su izvori samo dijelom navedeni.	Sadržaji su u potpunosti sistematicno prikazani logičkim slijedom što olakšava praćenje teme svim zainteresiranim osobama. Korišteni su različiti izvori i svi izvori su navedeni.
ESTETSKO OBLIKOVANJE	Prezentacija je vizualno neutraktivna, nije čitljiva, ima previše teksta ili tekst nije u skladu s vizualnim elementima. Sadržajem i nisu istaknuti važni sadržaji.	Prezentacija je stilski nedovoljno prepoznatljiva te samo djelomično privlači pažnju. Vizualni prikazi nisu u potpunosti u funkciji sadržaja. Korištene boje i slova nisu u potpunosti usklađeni, a važni sadržaji su samo djelomično istaknuti čime je smanjen vizualni dojam te je stilski prikaz samo djelomično u službi zadalog cilja.	Prezentacija je stilski prepoznatljiva, inovativna i privlači pozornost publike. Vizualni prikazi su pažljivo odabrani. Korištene su različite boje, usklađeni slika i tekst, kao i slova različitih veličina i fontova, s istaknutim bitnim sadržajima što daje izvrstan vizualni dojam, a ujedno je u službi zadalog cilja.
BODOVI I OCJENA: 9 i 8 bodova = 5 (odličan) 7 i 6 bodova = 4 (vrlo dobar) 5 i 4 boda = 3 (dobar) 3 i 2 boda = 2 (dovoljan) 1 i 0 bodova = 1 (nedovoljan)			